

KORTİKOSTEROİD KULLANIMI SONRASI GELİŞEN MANİK ATAĞ

Asude Bahar Erođlu¹, Başak Şahın¹

¹*Etilik Şehir Hastanesi Psikiyatri Kliniđi, Ankara*

Giriş: Güçlü anti-inflamatuar ve immünoşüpresif etkileriyle bilinen kortikosteroidler, otoimmün bozukluklardan alerjik reaksiyonlara kadar çok çeşitli rahatsızlıkların tedavisinde önemlidir. Steroidle tedavi edilen hastaların yaklaşık %5'inde mani, psikoz ve deliryum dahil olmak üzere bir çok psikiyatrik bozukluk görülebilmektedir. Bu olguda prednizolon kullanımı sonrası manik atak belirtileri gösteren bir hastanın vaka sunumu yapılacaktır.

Yöntemler / Olgu Sunumu: Daha önce psikiyatri başvurusu olmayan 58 yaşında kadın hasta, 30 nisan tarihinde başlayan ve giderek artan hareketlilik, uykusuzluk, özgüvende artış, konuşma miktarı ve hızında artış, şüphecilik şikayetleri ile hastanemiz polikliniğine başvurdu. 26 Nisan'dan beri kullandığı prednizolon sonrası şikayetlerinin başladığı öğrenildi. Daha önce psikiyatrik tanı ve tedavi öyküsü olmadığı, yakınlarından alınan bilgiden daha önce psikiyatrik hastalık bulgusu olmadığı anlaşıldı. Ayırıcı tanı açısından gerekli tetkikler yapıldı. Ön planda ilacın yol açtığı mani ve ilişkili bozukluk olduğu düşünülerek hastaya olanzapin ve diazepam tedavileri başlandı. Prednizolon tedavisi kesildi. Hastanın tedavi başlangıcının ardından yaklaşık 3 hafta içerisinde semptomları tamamen gerilediği gözlemlendi. 3 aylık takibin ardından sedasyon ve kilo artışı yan etkisinden dolayı olanzapin

kesildi. (Bilimsel bir toplantıda sunulmak üzere hastadan onam alınmıştır.)

Sonuçlar: Sunulan vaka, oral kortikosteroid kullanımına bağlı gelişebilecek nöropsikiyatrik semptomlara dikkat çekmeyi, steroid kullanımına ilişkin psikiyatrik hastalıkların klinik yönetimi konusunda fikir vermeyi amaçlamaktadır.

Tartışma ve Sonuç: Olgu, tanısız açıdan değerlendirildiğinde taşkın duygudurum, özgüvende artış, uykuda azalma, konuşkanlık, amaca yönelik aktivitede artış ile bu belirtilerin organik etiyolojiden kaynaklanmaması ve ilaç kullanımının hemen ardından başlaması üzerine DSM-V kriterlerine göre ilacın yol açtığı ikiüçlü ve ilişkili bozukluk tanısı almıştır. İleri yaşta ortaya çıkan mani sıklıkla ilaç kullanımı, demans, nörolojik hastalıklar, maligniteler gibi organik nedenlerden kaynaklanmaktadır. Tartışma kısmında hastada neden herhangi bir organik etyoloji düşünülmediği ve kortikosteroid kullanımına bağlı ruhsal şikayetler riski açısından doktorlar olarak neler yapabileceğimiz açıklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kortikosteroid, manik belirtiler, psikoeđitim, risk deđerlendirmesi